

Spreek Israël aan op geweld in Gaza

Het Palestijns-Israëlijs conflict is alleen op te lossen als ook Israël ter verantwoording wordt geroepen.

Karin Arts, Theo van Boven, Jeff Handmaker en Heikelien Verrijn Stuart juristen gespecialiseerd in mensenrechten en internationaal humanitair recht

De Nederlandse regering dient niet alleen Hamas maar ook Israël verantwoordelijk te houden voor de huidige situatie in Gaza. De Israëlische aanval die op 27 december is ingezet, vormt een ernstige schending van het internationaal humanitair recht. Tot gisteren vielen 910 Palestijnse burgerdoden.

De door Palestijnse militanten op Israël afgevuurde raketten zijn terecht breed veroordeeld, maar de immens disproportionele reactie van Israël wordt door velen, inclusief de Nederlandse regering, kennelijk gerechtvaardigd als een acceptabele daad van zelfverdediging.

Een patroon wordt zichtbaar. Immers, terwijl Gaza in 1993 door Israël hermetisch werd afgesloten en de democratisch verkozen Hamas-regering sinds 2005 aan internationale sancties is onderworpen, is Israël tot nu toe grotendeels ontsnapt aan serieuze internationale veroordeling.

Het Israëlische leger houdt Gaza en haar bevolking sinds '93 in een wurggreep. De eenzijdige terugtrekking van Israël in 2006 heeft hier niets aan veranderd. De facto en de jure is Gaza nog steeds door Israël bezet.

De huidige omstandigheden in Gaza zijn rampzalig. Israël heeft volledige controle over lucht-, zee- en landgrenzen. Het leger beantwoordt raketvuur door Hamas routinematig met talloze militaire operaties, inclusief eigen raketten, en verhindert heel vaak de doorgang van essentiële bevoorradingen van voedsel, medicijnen en brandstof.

Het Israëlische leger gebruikt ook regelmatig door de VS geleverde F-16's om laag over Gaza-stad te vliegen. Dit veroorzaakt 'geluidsbombardementen' die ruiten en trommelvliezen doen springen, burgers

slaap onthouden en grote angst aanjagen. De Israëlische veiligheidsdienst is meedogenloos in het onderwerpen en martelen van de weinige Palestijnen die de Gazastrook mogen verlaten en er weer naar toe terugkeren. Recent werd Mohamed Omer, een jonge Palestijnse journalist die naar verluidt Nederlandse diplomatieke bescherming genoot, daarvan het slachtoffer.

Onder internationaal recht heeft Israël het recht op zelfverdediging, mits dit noodzakelijk is én proportioneel wordt uitgevoerd. Van dit laatste is zeker geen sprake.

Wat verklaart het disproportionele excessieve geweld dat Israël nu gebruikt? Het gaat onder andere om het afleiden van de internationale aandacht van een aantal cruciale factoren. Zo wenst Israël geen verkla-

Waarom blijft Israël Palestijns gebied bezetten?

ring te geven voor haar weigering de democratisch gekozen Hamas regering serieus te nemen. Vanwege politieke meningsverschillen kwam het label 'terroristische organisatie' Israël goed van pas.

Verder weigert Israël uit te leggen waarom het de bewoners van Gaza al zo langdurig aan hun lot heeft overgelaten en hen aan de rand van de hongerdood heeft gebracht. De verschrikkelijke collectieve bestraffing van Palestijnen wordt al lang scherp veroordeeld door de humanitaire organisaties van de Verenigde Naties die grote moeite hebben hun noodhulp in Gaza te verlenen.

Maar de belangrijkste reden en de grondoorzaak van de permanente crisissituatie is dat Israël geen behoefte heeft om uit te leggen waarom ze de Palestijnse gebieden nog

steeds bezet, ondanks bijvoorbeeld VN-Veiligheidsraad resolutie 242 (1967) en het Advies van het Internationaal Gerechtshof (2004) die terugtrekking van Israël eisen.

Als bovengenoemde factoren breder onderkend zouden worden, dan zou Israël's reputatie als democratische staat bedreigd worden en de ongelijke behandeling van niet-joden, die inmiddels door vele prominente commentatoren als apartheid is bestempeld, aan het licht komen.

De Nederlandse regering kan haar eenzijdige positie niet volhouden als ze echt geïnteresseerd is in een oplossing voor het huidige conflict én voor de structurele impasse tussen de Palestijnen en Israël. Premier Balkenende en minister Verhagen dienen niet alleen Hamas te veroordelen en met sancties te treffen. Het kabinet dient tevens op de bres te springen voor het internationaal recht en Israël serieus verantwoordelijk te houden voor de onrechtmatige bezetting van Palestijnse Gebieden inclusief de disproportionele aanvallen van de afgelopen weken op de Gazastrook. Gebrek aan veroordeling van al het onrechtmatige geweld en het niet ter verantwoording roepen van alle actoren die er voor verantwoordelijk zijn, zal alleen maar tot meer bloedvergieten leiden.

Op een speciale zitting van de VN Mensenrechtenraad in Genève is maandag besloten een onderzoeksmissie naar Gaza te zenden om te rapporteren omtrent schendingen van het internationale humanitaire recht en de mensenrechten. Berichtgeving over deze schendingen is tot op heden zeer bemoeilijkt en vormt te meer aanleiding voor een grondig en spoedig VN-rapport. Nederland heeft zich, in gezelschap van EU-partners, van stemming onthouden over het voorstel voor de missie. Dat gebeurde om verschillende, niet duidelijk onder woorden gebrachte redenen. Maar ons land zou toch op zijn minst kunnen bepleiten dat de missie ter plaatse wordt toegelaten.